

پرسش ۳۷۹: این که امام مهدی خاتم ائمه است، چه معنا و مفهومی دارد؟

السؤال / ۳۷۹: وردت رواية تقول أن الإمام محمد بن الحسن (ع) بأنه خاتم الأئمة الطاهرين، ووردت كلمة خاتم النبيين في القرآن تفيد أنه لا نبي بعد الرسول الأكرم(ص)، وذكر السيد أحمد الحسن في بعض كتبه أنه بالأئمة والمهديين تم ختم الرسالة السماوية قاصداً أنه لا يوجد بعدهم أحد فهم ختام الأمر. السؤال هو: كيف تكون كلمة خاتم تفيد عدم وجود شخص بعد النبي وبعد الأئمة والمهديين ولا تفيد في عدم وجود إمام بعد الإمام محمد بن الحسن (ع)؟ نرجو الجواب.

المرسل: أبو محمد - الإمارات

روایتی وارد شده است که می گوید امام محمد بن الحسن (ع) خاتم ائمه ی اطهار است. کلمه ی خاتم النبیین هم که در قرآن آمده است، بیان می کند که پس از رسول اکرم (ص) پیامبری وجود ندارد. سید احمد الحسن در برخی کتاب هایش آورده است که با ائمه و مهدیین رسالت آسمانی خاتمه می یابد به این معنا که پس از آنها کسی وجود ندارد و آنها خاتمه ی این امر هستند. سؤال این است: چگونه کلمه ی خاتم به معنای عدم وجود شخصی پس از پیامبر و پس از ائمه و مهدیین است ولی به معنای عدم وجود امامی پس از امام محمد بن الحسن (ع) نمی باشد؟ لطفاً جواب دهید.

فرستنده: ابومحمد - امارات

الجواب: بسم الله الرحمن الرحيم

**الحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد وآله الأئمة والمهديين
وسلم تسليماً.**

السلام عليكم أخي العزيز ورحمة الله وبركاته.

پاسخ: بسم الله الرحمن الرحيم

و الحمد لله رب العالمين، و صلى الله على محمد و آله الائمة و المهديين و سلم
تسليماً.

برادر عزيزم! سلام عليكم و رحمة الله و بركاته.

**اعلم أخي وفقك الله؛ كما أن الرسول محمداً(ص) قد ختم النبوة
السابقة وفتح الإرسال من جديد، وبمعنى آخر - كما أوضحه السيد أحمد
الحسن في كتاب النبوة الخاتمة -، فذلك الإمام المهدي (ع) في مرتبة
معينة هو خاتم لمقام الإمامة التي هي للائمة الاثني عشر(ع) وفتح
إمامة جديدة وهي (الهداية)، فالإمام المهدي (ع) أيضاً مرسل للمهديين
الاثني عشر من ذريته.**

برادرم، خداوند توفیقت دهد! بدان، همان طور که حضرت محمد (ص) نبوت سابق
را خاتمه داد و ارسال را از نو آغاز کرد، از سوی -همان طور که سید احمد الحسن در
کتاب نبوت خاتم شرح داده است- امام مهدی (ع) نیز در درجه ای مشخص همین
گونه می باشد و ایشان خاتم مقام امامتی است که برای ائمه ی اثنی عشر (ع) می باشد
و گشاینده ی امامتی جدید است که همان «هدایت» می باشد؛ پس امام مهدی (ع) نیز
فرستنده ی مهدیین دوازده گانه از ذریه اش می باشد.

**ولذلك ورد عن أمير المؤمنين (ع) ما معناه عن الأمور التي تكون بعد
القائم (ع): (إن ذلك أمر موكول إليه).**

از همین رو از امیرالمؤمنین (ع) در مورد امور بعد از قائم روایتی وارد شده که
مضمون آن چنین است: «آن امر موكول به او است».

وكذلك ورد عنهم(ع): (يدعو إلى أمر غير الذي كان).

و نیز از آن ایشان وارد شده است: «به چیزی غیر از آنچه بوده است دعوت می‌کند».

وكذلك ورد عنهم(ع): (يأتي بأمر جديد على العرب شديد).

و همچنین: «با امر جدیدی که بر عرب سخت و شدید است می‌آید».

وكذلك ورد عنهم(ع): (إذا قام القائم دعا الناس إلى أمر قد خفي وضم عنه الجمهور).

و نیز از ایشان (ع) نقل شده است: «وقتی قائم قیام کند، مردم را به امری که مخفی بوده است و توده‌ی مردم آن را فراموش کرده‌اند دعوت می‌کند».

وكذلك ورد عنهم(ع): (يدعو إلى أمر من أقر به هدي ومن أنكره ضل وغوى).

و نیز: «به امری دعوت می‌کند که هر کس به آن اقرار کند هدایت می‌یابد و هر کس آن را انکار کند به ضلالت می‌افتد و گمراه می‌شود».

ومن المعلوم أن الضلال لا يتحقق إلا بإنكار إمامة من نصبه الله تعالى.

و واضح است که گمراهی فقط با انکار امامت کسی که خدای متعال او را نصب فرموده است، محقق می‌شود.

**فما هو ذلك الأمر الذي يدعو إليه القائم (ع) والذي هو غير الذي كان،
وأنه جديد وعلى العرب شديد ... الخ ???**

چه چیزی است که قائم (ع) به آن فرا می خواند؟ چیزی غیر از چیزی که قبلاً بوده است، می باشد؛ چیزی که جدید است و بر عرب شدید و ....؟

فقد بين السيد أحمد الحسن في كتاب (النبوة الخاتمة) بأن هناك فرقاً بين (الخاتم) - بالفتح - وبين (الخاتم) - بالكسر -.

سید احمد الحسن در کتاب نبوت خاتم تشریح نموده است که بین خاتم (با فتحه) و خاتم (با کسره) تفاوت وجود دارد.

فالنبي محمد(ص) (خاتم) - بالفتح - أي أنه وسط بين أمرين، أي بين الرسالة من الله والرسالة من محمد(ص)، وهو(ص) أيضاً (خاتم) - بالكسر - أي إنه آخرهم أي آخر من أرسل من قبل الله مباشرة.

حضرت محمد (ص) «خاتم» (با فتحه) است یعنی آن حضرت میان دو امر قرار دارد: بین رسالتی از جانب خدا و رسالتی از جانب محمد (ص). ایشان همچنین «خاتم» (با کسره) است یعنی آن حضرت آخرین آنها است؛ یعنی آخرین کسی می باشد که به طور مستقیم از سوی خدا فرستاده شده است.

فكذلك الإمام المهدي (ع) (خاتم) أي وسط بين أمرين، بين أمر الإمامة وبين أمر الهداية.

امام مهدی (ع) نیز «خاتم» است یعنی وسط دو امر قرار دارد: بین امر امامت و امر هدایت.

وكذلك هو (ع) (خاتم) أي آخر الأئمة الاثني عشر وهو فاتح الهداية أي إمامة المهديين الاثني عشر، فهو (ع) كجده المصطفى (ص) (الخاتم لما سبق والفتاح لما استقبل).

ایشان همچنین «خاتم» می باشد یعنی آخرین ائمه‌ی دوازده‌گانه است و ایشان گشاینده‌ی هدایت یعنی امامت مهديين دوازده‌گانه می باشد. بنابراین حضرت (ع) مانند جدش مصطفی (ص) است: «الخاتم لما سبق و الفاتح لما استقبل» (خاتم بر گذشتگان و راه‌گشای آیندگان).

فالرواية التي تقول إن الإمام المهدي (ع) هو آخر الأئمة (ع) أي آخر الاثني عشر الذين هم لهم مقام يختلف عن مقام المهديين الاثني عشر من ذرية الإمام المهدي (ع)، فلا تدل على أنه لا أئمة بعده (ع)، ولا تدل على نفي إمامة المهديين من ذرية الإمام المهدي (ع).

روایتی که می گوید امام مهدي (ع) آخرین ائمه (ع) است بر این دلالت دارد که ایشان آخرین دوازده نفری است که مقامی متفاوت از مقام مهديين دوازده‌گانه از نسل امام مهدي (ع) دارند، و به این معنی نیست که بعد آن حضرت (ع)، امامی وجود ندارد. این روایت همچنین نفی کننده‌ی امامت مهديين از نسل امام مهدي (ع) نمی باشد.

والكلام طويل وأرجو أن يكون بما تقدم كفاية.
وفقك الله لكل خير وصلاح.

اللجنة العلمية - أنصار الإمام المهدي (مکن الله له في الأرض)
الشيخ ناظم العقبلي

سخن در این باب بسیار است و امیدوارم آن چه ارائه شد کفایت کند.

خداوند شما را بر هر خیر و صلاحی موفق بدارد.

هیأت علمی - انصار امام مهدي (ع) (خداوند در زمین تمکینش دهد)

شیخ ناظم عقیلی

